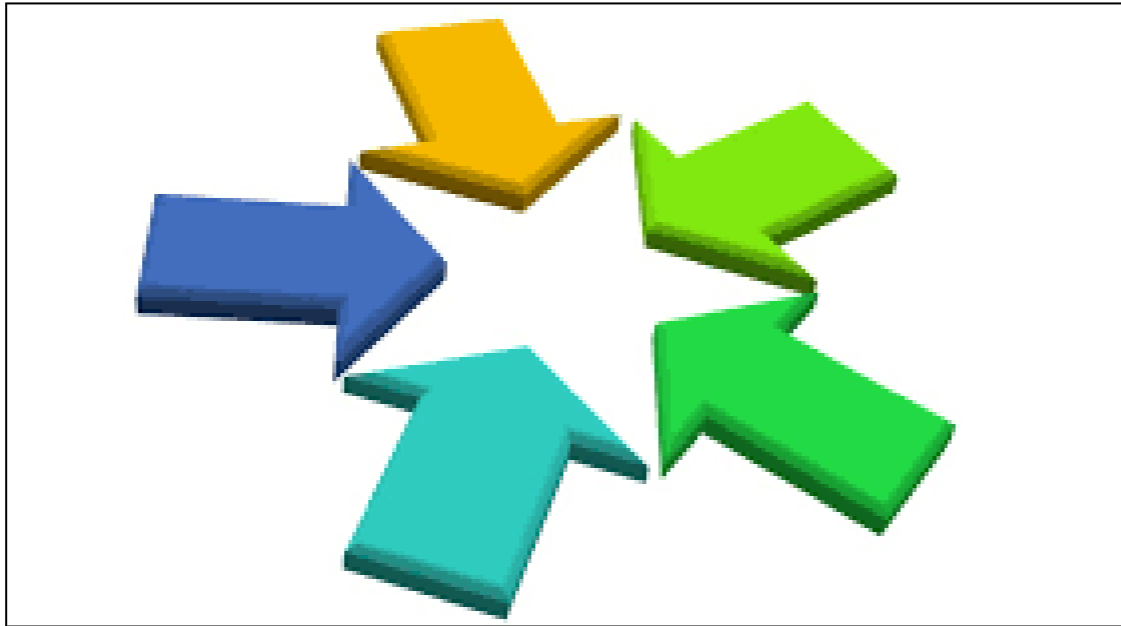

سیاست همگرایی افغانستان؛ اثرات و پیامدها

ضیا دانش

منبع تحولات اجتماعی و فکری در مناطقی خواهد شد که بحران و التهايات حاکم در آنها، ناشی از فقدان رفاه و نبود بستریهای اولیه زندگی است.

در بعد دیگر؛ افغانستان با وصل شدن به خطوط بین المللی راه آهن کشورهای آسیای مرکزی، زمینه اشتغال زایی، تجارت و رونق اقتصادی برای میلیاردها انسان آسیایی جنوبی فراهم ساخته است. کشورهای آسیایی هم اکنون قادر هستند که از طریق افغانستان علاوه بر تبادل فرصت ها و امکانات دو و یا چند جانبه با یکدیگر، زمینه داد و ستد با کشورهای اروپایی، خاور دور و آمریکا را نیز برای خویش فراهم بسازند.

بدون شک، دستاوردهای افغانستان تنها و منحصر به خود این کشور نخواهد بود، بلکه این تلاش ها باگذشت زمان، میلیاردها انسان این منطقه را با یکدیگر و با کشورهای فرامنطقه ی پیوند خواهد زد، به کاهش تنش های منطقه ی کمک کرده، روابط مبتنی بر تعامل همگرایانه برپایه منافع متقابل را تقویت خواهد کرد و به توسعه، شکوفایی و ترقی این بخش از جهان کمک کرده و باعث تسریع روند اقتصادی آسیایی خواهد شد.

تلاش های افغانستان برای تحقق همگرایی منطقه ی و به بار نشستن این تلاشها، سبب خواهد شد که در این آینده کشورهای منطقه ی از پیامدهای رقابت بر سر استراتژیکی بودن موقعیت جیوپولیتیک افغانستان متضرر و نا آرام نشوند و بلکه برعکس، شاهد رشد، شکوفایی و تقویت صلح و ثبات در منطقه باشند. پروژه های مشترک منطقی، مانع تصمیم گیری تک روانه بعضی از حکومت های منطقه ی می شود و به تحقق آسیایی کمک خواهد کرد که همگرایی درمنطقه از شالوده سیاست های سیاستمداران و حکومت گران را تشکیل دهد.

و ترازیتی افغانستان، با یکدیگر پیوند یافته اند. اهمیت پروژه های منطقه ی و جایگاه افغانستان با وجود سنگ اندازی های فراوان منطقه ی علیه افغانستان و افزایش نا امنی ها در مسیرهای ترانزیتی در کشور، دیپلوماسی و ترانسپورتی راه لاچورد نشان داد که گام های بلند ی به سمت تحقق این رویاها برداشته شده است و تبدیل شدن افغانستان به کریدور منطقه ی، دیگر یک رویا نیست. هم اکنون افغانستان از طریق غرب و شمال و نیز جنوب با جهان وصل شده است و با اکثر کشورهای منطقه ی از طریق جاده، خط آهن و یا حمل و نقل هوایی و دریایی در ارتباط بوده و این کشورها نیز از طریق راههای ترانسپورتی

جنگ و نا امنی در افغانستان، کشمکش های سیاسی میان دولت های منطقوی و مداخلات فرامنطقه ی سبب شده است که میلیاردها انسان در این نقطه ی از زمین نتوانند از پتانسیل های اقتصادی و انسانی عظیم خویش بهره ببرند حتی برعکس، هیولای فقر و نا امنی بر فراز بسیاری از این کشورها جنگ بیاندازد. ولی به نظر می رسد در واپسین سالها، به یمن ابتکار و تلاش های افغانستان، به تدریج زمینه همگرایی بخصوص در بخش اقتصادی و امنیتی رو به رشد است در منطقه در حال ظهور می باشد که برگزاری نشست های ریکا در این کشورها و اجرایی شدن چندین طرح بزرگ اقتصادی با بودجه میلیاردها دلار نمونه های آن به حساب می رود.

تلاش برای قبضه قدرت و منابع مالی بیشتر، مانع توسعه کشور است. دشمنی او با حاجی ملک را رد کرد و گفت که او هیچ قصد و توطئه ای برای به کنترل گرفتن معادن ندارد، او هیچ کینه د غرضی نسبت به حاجی ملک ندارد. علی رغم این گفته های زلمی، او ادعا کرده است که حاجی ملک با طالبان همدست است و به طالبان پول می دهد تا در صورت ضرورت از طالبان کمک بخواهد، همچنین با مقامات عالی رتبه پیشین حکومت تبتانی کرده است تا معادن را به کنترل خود در

سرمقاله

استقبال توأم با احتیاط از موضع جدید طالبان

حفیظ الله زکی

یکی از مشکلات طرح های توسعه ای در افغانستان این است که امنیت این طرح ها از سوی نیروهای امنیتی گرفته نمی شود و به این دلیل پروژه های توسعه ای به حالت تعطیل باقی می ماند. در پانزده سال گذشته بسیاری از طرح ها یا از سوی گروه طالبان و سایر گروه های مسلح مخالف دولت تخریب شده است و یا به دلیل تهدید آنها به مورد اجرا گذاشته نشده و یا هم به گونه ناقص و ویرانی در پروژه ها شده و میلیاردها دالر از این بابت به مردم افغانستان زیان رسیده و بسیاری از مشکلات مردم همچنان لاینحل باقی مانده است.

یک ماه قبل ارگ ریاست جمهوری اعلام کرد که تنها در مدت دو ماه گروه طالبان بیش از ۳۰ میلیون دالر زیرساخت ها و ساختمان های دولتی را ویران کرده است. حالا اگر مشابه این رقم در مدت زمان پانزده سال در نظر گرفته شود، معلوم می شود که خسارت ناشی از جنگ و ویرانی در پروژه های ملی تا چه حد بزرگ و غیر قابل جبران بوده است.

تعدادی از مکاتب دولتی در مناطق ناامن یا ویران شده و یا به آتش کشیده شده و یا به دلیل ممانعت فرزندان مردم از رفتن به مکاتب بدون استفاده باقی مانده و حال پس از چندین سال به شکل مغروبه در آمده است. تعدادی از کلینیک های صحتی در مناطق نا امن به دلیل نا امنی نمی توانند به فعالیت آغاز کنند. اکنون جاده های عمومی، پل ها و پلیج ها، سد های آبی و منابع تولید و انتقال انرژی از اهداف جنگی طالبان به شمار می آید و تعداد زیادی از آنها از سوی این گروه تخریب و ویران شده است. مهمتر از همه اینها، پروژه های منطقه ای است که بخشی از آنها در خاک افغانستان تطبیق می شوند، مانند پروژه انتقال گاز ترکمنستان از مسیر افغانستان به پاکستان و هند، پروژه انتقال برق از کشورهای آسیای میانه به پاکستان، پروژه های خط آهن از شمال به جنوب و از غرب به شمال. جدا از مشکلات سیاسی که در مسیر تطبیق این پروژه ها وجود دارد، یکی از دلایل عدم تطبیق پروژه ها نگرانی های امنیتی است. در شرایط ناامن اولاً هیچ کشوری حاضر نیست روی این پروژه ها سرمایه گذاری کند، ثانیاً هزینه تطبیق پروژه ها تا چند برابر افزایش می یابد.

افغانستان کشوری است که زیربنایهای اقتصادی آن طی سال های جنگ به کلی از بین رفته است. اکنون این کشور در تأمین بودجه خود نیازمند کمک های خارجی است. بر این اساس در افغانستان بودجه تطبیق و اجرای پروژه های کلان اقتصادی نیز وجود ندارد، از این رو افغانستان باید از موقعیت جغرافیایی خود برای ترانزیت کالاهای تجاری کشورهای منطقه استفاده کند. این نیاز دارد که اولاً این کشور روابط و مناسبات سیاسی و تجاری خود را در سطح منطقه گسترش دهد؛ ثانیاً امنیت لازم را برای تطبیق پروژه های منطقه ای و حفاظت از زیرساخت ها به وجود آورد. نیروهای امنیتی افغانستان قادر نیستند امنیت همه این مناطق را بخصوص در مناطق نا امن به عهده گیرند و از اینرو اعتماد لازم برای امضای توافقنامه های تجاری میان افغانستان و کشورهای منطقه شکل نمی گیرد.

حالا گروه طالبان با نشر اعلامیه ای گفته است که از طرح های ملی که به نفع مردم افغانستان و باعث توسعه شود، حمایت می کند و همچنین متعهد به محافظت از آنها است. این گروه همچنان ادعا کرده که به نیروهای وابسته به خود دستور داده که امنیت تمام طرح های توسعه ای مورد علاقه افغانستان و گروه طالبان را تأمین کنند. البته این موضع طالبان ممکن است جنبه تبلیغاتی داشته باشد، اما به هر حال باید از آن استقبال کرد. اگر حکومت بتواند با طالبان روی امنیت طرح ها و پروژه های ملی در مناطق نا امن به توافق برسد، یک گام خوب در راستای توسعه و آبادی افغانستان محسوب می شود. طالبان همچنان که در این رابطه اعلامیه داده، باید در عمل نیز ثابت کنند که با تطبیق پروژه های ملی مخالفتی ندارند و در این رابطه با دولت همکاری می باشند.

دشمنی های شخصی بر سر تجارت پرسود معادن افغانستان (قسمت دوم)

نویسنده: فرنز ج. مارتی / مترجم: جانعلی شکرعلیزاده

درگیر به هر قیمتی مانع دست یافتن به راه حل هستند. بخصوص در جایی که معدن پر از پول باشد و حکومت حضور چندانی نداشته باشد. در پایان هیچ چیز مشخص و واضح نیست حتی حاجی ملک هم نمی داند که وضعیت چطور خواهد شد و حتی وی نمی داند که سرنوشت کاندید شدن او به عنوان فرمانده نیروهای حفاظت از معادن به کجا رسیده است.

در یک نگاه خیلی سخت است که ندانی چه وقت و چه کسی خواهد توانست این زد و بندهای سیاسی، این دشمنی های شخصی که معادن های افغانستان را در چنگ خود دارند بشکنند و از بین ببرند، جای تعجب نیست افغانستانی که بر از دشمنی های سیاسی و شخصی است چنین مسائلی حتی در سطح بالای از حکومت ظاهر شود، و اینگونه مسائل حتی شکاف بین رئیس جمهور افغانستان و رئیس اجراییه اش ایجاد کند. از این رو درست است که افغانستان روی گنج ثروتمند لاچورد و سایر معادن نشسته است اما معادن افغانستان در بین یک کشمکش داخلی قرار دارد و راه حلی برای آن دور از انتظار است، بنا به نظر کرده که در اوایل ماه نوامبر امسال پشت درهای بسته بین این مردم و وزارت داخله در رابطه با معادن گفتگوی صورت گرفته است. در هر صورت، طرف های

استخراج لاچورد ندارد و چطور می تواند با برداشتن معادن که به جای آوردن دلیل به صحبت های بلند بالا می پردازد و زلمی خان را متهم می کند که او مقامات دولت را به گروگان گرفته و مانع یافتن راه حل می گردد. از طرف حلقه های سیاسی مختلف به حاجی ملک فشار می آورند به خاطر اینکه او با استفاده از نفوذ خویش و کسب حمایت های مردمی به مرد قدرتمندی تبدیل میشود و کنترل معدن را به آسانی بدست می آورد، یا این حلقه ها کوشش می کنند که او را برکنار کنند چرا که او در حال بهره وری شخصی از معدن است، او خود و اطرافیان را ثروتمند می سازد. و هیچ ترسی از باج دادن به طالبان برای کسب حمایت آنان ندارد.

طرف مقابل حاجی ملک هم همین نیت را دارد که به این گنج دسترسی پیدا کند، هر کدام کوشش دارند تا سابقه ناخوشایند طرف مقابل را وسیله ای برای به زیر کشاندن همدیگر استفاده نمایند. زلمی خان می گوید که او پیشنهاد داده است که برای محافظت از معادن نیروهای جدیدی اعزام گردد که بی طرف باشند نه به او وابسته باشند نه به حاجی ملک، با این اقدام مانع درگیری ها خواهد شد، با این حال نمی توان دخالت های بیرونی حاجی ملک را نا دیده گرفت او حتما مشکلاتی

آورد. زلمی خان می گوید می بینید همه اتهاماتی که حاجی ملک بر من وارد می کند اتهامات سیاسی است و توسط حاجی ملک و طرفداران وی در حکومت صورت می گیرد تا افکار عمومی از اصل موضوع به انحراف کشانده شود، او در حال حاضر فرمانده نیروهای محافظت از معادن هست. در این رابطه نه تنها زلمی خان که بسیاری از منابع هم حاجی ملک و گروه مسلح غیر قانونی وی را متهم می کنند که با استفاده از امکانات عمومی لاچورد را استخراج می کند و از آن استفاده شخصی می نماید و برخی ها هم می گویند حاجی ملک به طالبان پول می پردازد تا به نحوی از کنترل وی بر معادن لاچورد حمایت کند. جای تعجب نیست که حاجی ملک تمامی اتهامات را رد کند و اصرار دارد که او طرفدار مردم هست و طرف مردم می ایستد و او بوده است که برای احقاق حق مردم علیه زلمی خان که متهم به دزدی شده بود اقدام کند و حق مردم بدست شان سپرده شود.

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.
www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com
بنیان گذار: دکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتوربست: خالق علی زاده
دربازین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷